

Programmabegroting 2024-2027

2 Algemene financiële beschouwing

Algemeen

Op 6 juli 2023 hebben we u de Kaderbrief 2024-2027 gepresenteerd. Zoals aangegeven wilden we doorpakken met het coalitieakkoord "Zorgen voor Oegstgeest" en ook waren er nieuwe wensen opgenomen. De Kaderbrief sloot met een groot negatief begrotingsaldo. Uw raad heeft de mutaties van de Kaderbrief voor kennisgeving aangenomen en ons college de opdracht gegeven om u een sluitende begroting te presenteren, waarbij de raad op een vroegtijdig moment kennis kon nemen van de voorgestelde oplossingsrichtingen.

Door middel van een informatieavond hebben we u op 31 augustus 2023 een verbeterd begrotingsaldo gepresenteerd en hebben u op een gedetailleerde wijze inzage gegeven in de oplossingsrichtingen. We hebben u op papier en digitaal inzage gegeven van de verwerkte mutaties.

Het college gaf op deze avond aan dat het begrotingsaldo nog zou wijzigen i.v.m. het doorbelasten van kosten, mutaties als gevolg van kostendekkendheidsberekeningen en de financiële effecten van rente. Het mutatieoverzicht van 31 augustus is hierdoor aangevuld met de mutaties Nagekomen boekingen uit de periode tot en met 7 september.

We bieden u een (structureel) sluitende begroting aan voor de jaren 2024 en 2025. Voor de jaren 2026 en 2027 volgen we het advies van de VNG door een realistische begroting te presenteren waaruit duidelijk blijkt dat, zonder aanvullende middelen in de Algemene uitkering, de gemeente moet gaan bezuinigen op haar voorzieningenniveau en concessies moet doen op de maatschappelijke cohesie van haar burgers.

NB In dit document hebben we ook de aangenomen amendementen C (gymzaal) en D (subsidies 2024-2025) verwerkt. Voor 2027 heeft dit geen effect omdat de voorgenomen bezuiniging op de gymzaal nog niet financieel was verwerkt.

Overzicht totaalmutaties begrotingsaldo

Mutatienr.	Omschrijving (bedragen x € 1.000) ¹	Budget 2024	2024	2025	2026	2027		
	Saldo primitieve begroting 2023		-	-	-	-		
	Kaderbrief 2024-2027							
1.1	Advieskosten Ruimtelijk beleid	0	40	40	40	40	S	L
1.1	Opheffen bijdrage derden Ruimtelijk beleid	-14	14	14	14	14	S	B
1.2	Transitie Omgevingsplan	76	50	50	50	-	I	L
1.3	Indexatie ODWH	550	83	83	83	83	S	L
1.4	Kosten verwerking huishoudelijk Afval	100	60	60	60	60	S	L
1.5	Kosten verwerking Groen Afval	98	50	50	50	50	S	L
1.6	Afvalstoffenheffing	-3.801	-110	-110	-110	-110	S	B
2.1	Riolering	371	130	-	-	-	I	L
2.2	Uitvoeringskosten Laadvisie	29	10	10	10	10	S	L
2.3	Medewerker Glasvezel	101	101	101	-	-	I	L
2.3	Opbrengsten Glasvezel	-101	-101	-101	-	-	I	B
2.4	Rioolheffing	-2.440	-130	-	-	-	I	B
2.5	Toevoeging Bestemmingsreserve t.b.v. MJOP projecten	2.602	63	63	63	63	I	T

Mutatienr.	Omschrijving (bedragen x € 1.000) ¹	Budget 2024	2024	2025	2026	2027		
3.1	Aframen Legesopbrengst	-81	81	81	81	81	S	B
3.2	Dorpsmarketing	75	75	75	-	-	I	L
3.3	Gebiedsvisie Lange Voort	0	20	-	-	-	I	L
3.4	Impuls winkelcentrum De Kempenaerstraat	0	30	-	-	-	I	L
3.5	Versterking ondernemerschap Bio Science Park	45	20	20	-	-	I	L
4.1	Bijdrage VRHM indexering	1.421	111	111	111	111	S	L
4.1	Bijdrage VRHM normering Cebeon	1.421	94	94	94	94	S	L
4.1	Bijdrage VRHM ontwikkelingen	1.421	71	71	71	71	S	L
4.2	Bibliotheek	739	-63	-63	-63	-63	S	L
4.3	BUIG Uitkeringslasten	4.483	994	994	994	994	S	L
4.3	BUIG Rijksbijdrage	-4.827	-634	-634	-634	-634	S	B
4.4	Re-integratie van uitkeringsgerechtigden	0	85	85	85	85	S	L
4.5	Hecht Indexering	1.668	110	110	110	110	S	L
4.6	Indexering Wmo	0	313	313	313	313	S	L
4.7	Indexering SOZ regionale jeugdhulp 2024	0	324	324	324	324	S	L
4.7	Overige stijging SOZ regionale jeugdhulp 2024	0	635	635	635	635	S	L
4.8	Begroting Stichting Jeugdteams Leidse Regio	939	67	67	67	67	S	L
4.8	Begroting Persoonsgebonden Budget Jeugd	550	32	32	32	32	S	L
4.9	Indexering Subsidieprogramma sociaal domein	2.581	182	182	182	182	S	L
4.10	Stelpost Indexering IHP Speciaal onderwijs	0	-	-	101	157	S	L
4.10	Stelpost Indexering IHP Openbaar onderwijs	0	-	-	-	144	S	L
4.11	Geactualiseerd MJOP Maatschappelijke gebouwen	334	327	327	327	327	S	L
4.12	Inburgering	275	49	-	-	-	I	L
5.1	Bijdrage Holland Rijnland	334	30	30	30	30	S	L
5.2	Overheveling voor Licentie RIS Parlaeus	59	-20	-20	-20	-20	S	L
5.3	Kosten Surfaces Raad & Commissie	20	45	45	45	45	S	L
5.4	AV middelen in de raadzaal van Oegstgeest	0	27	27	25	25	S	L
5.5	Bijstellen opbrengsten Reis- en Rijdocumenten	-77	-269	-272	-366	-416	S	B
5.6	Bijstellen afdracht Rijksleges	40	94	95	165	186	S	L
5.7	Formatie Wijziging griffie	47	40	40	40	40	S	L
6.1	Stijging kosten dienstverlening IDA	4.741	330	330	330	330	S	L
6.1	Centrumregeling overig	4.741	18	18	18	18	S	L
6.2	Mengpercentage BTW	4.741	49	49	49	49	S	L
6.3	Overheveling voor Licentie RIS Parlaeus	4.741	20	20	20	20	S	L
6.4	Geactualiseerd MJOP Gemeentegebouwen/ huisvesting	414	531	531	531	531	S	L
7.1	Aanpassing Precariobelasting	-9	-17	-17	-17	-17	S	B
7.2	Inkomsten rijk tbv Omgevingswet	0	-50	-50	-50	-	S	B
7.3	Indexering BSGR	0	30	30	30	30	S	L
7.4	Stelpost Indexering MJOP A-projecten	1.848	15	52	104	141	S	L
7.5	Stelpost Mutatie energiekosten	1.200	-600	-300	-	-	S	L
7.6	Stelpost Algemene indexering	24.252	1.259	1.259	1.259	1.259	S	L
7.7	Stelpost Afschrijvingen Voorjaarsnota		28	28	29	29	S	L
7.8	Stelpost Afschrijvingen Kaderbrief		-	103	113	119	S	L
KVS 1	CAO Gemeenten 2023 en 2024		858	858	858	858	S	L

Mutatienr.	Omschrijving (bedragen x € 1.000) ¹	Budget 2024	2024	2025	2026	2027		
KVS 2	Formatie Duurzaamheid		-	-	-	-	S	L
KVS 3	Corr. verwerking taakstelling Economie		-	-	-	-	S	L
KVS 4	Overhevelen inhuurbudget Ruimte		-	-	-	-	S	L
KVS 5	Formatie team RO		101	101	101	101	S	L
KVS 6	Capaciteit project OTO		40	40	40	40	S	L
KVS 7	Formatie projecten		341	341	341	341	S	L
KVS 8	Formatie Maatschappij		94	94	94	94	S	L
KVS 9	Formatie Publiekszaken		112	95	46	46	S	L
	Totaal Kaderbrief 2024-2027		6.291	6.612	6.907	7.121	N	
Nieuwe mutaties begroting 2024-2027								
1a N	Kleine- of administratieve wijzigingen (Incidenteel)		-30	-60	-	-	I	L
1b N	Kleine- of administratieve wijzigingen (Incidenteel)	0	50	-	-	-	I	L
1b N	Onttrekking reserve voor uitvoeren en evaluatie van functiehuis	0	-50	-	-	-	I	O
1b N	Kleine- of administratieve wijzigingen (Structureel)		72	73	74	23	S	L
2 N	Verhoging onderhoudsbudget t.b.v. uitbesteden groen onderhoud	323	185	185	185	185	S	L
3a N	Indexatie tarieven Inzameling hulpmiddelen	1.042	152	152	152	152	S	L
3b N	Indexatie tarieven Verwerking	1.102	165	165	165	165	S	L
3c N	Opbrengsten oud papier en overige opbrengsten	0	-20	-20	-20	-20	S	B
3d N	Bijstellen kwijtschelding Afvalstoffenheffing	93	40	40	40	40	S	L
3e N	Opbrengst afvalstoffenheffing	-3.801	-337	-337	-337	-337	S	B
3f N	Indexatie tarieven Verwerking	100	-60	-60	-60	-60	S	L
3g N	Indexatie tarieven Verwerking	98	-50	-50	-50	-50	S	L
3h N	Opbrengst afvalstoffenheffing	-3.801	110	110	110	110	S	B
4 N	Onderhoudsbudget bestijding invasieve soorten	0	75	75	75	75	S	L
5a N	Vergroeningsprojecten	323	170	240	-	-	I	L
5b N	Onttrekking reserve Groenvoorziening t.b.v. vergroeningsprojecten	0	-170	-240	-	-	I	O
6 N	Verhogen onderhoudsbudget bestrijden onkruid op verharding	231	50	50	50	50	S	L
7a N	Verhoging kwijtscheldingen Rioolheffing	68	10	10	10	10	S	L
7b N	Rioolheffing dekking	-2.440	-10	-10	-10	-10	S	B
8 N	Corr. ontr. uit best.res. riolering 2024-2026	-36	36	36	36	36	I	B
9 N	Lagere bouwleges i.v.m. inwerktreding Omgevingswet	-1.856	140	140	140	140	S	B
10a N	Kosten Evenementen (Lasten)	0	30	30	30	30	S	L
10b N	Kosten Evenementen (Baten)	-35	24	24	24	24	S	B
11 N	JGT	0	-100	-100	-100	-100	S	L
12 N	Indexcorrectie huuropbrengsten (P4)	-407	-69	-69	-69	-69	S	B
13 N	Arrangementen ambulante	0	130	130	130	130	S	L
14a N	Formatieuitbreiding senior beleidsmedewerker	0	89	89	89	89	S	L
14b N	Inhuur	0	27	27	27	27	S	L
14c N	Dekking Leidse regio Senior & Inhuur	0	-116	-116	-116	-116	S	B
15 N	Verhogen budget participatiebeleid kinderen in armoede	60	33	33	33	33	S	L
16 N	PGB Jeugd	0	-200	-200	-200	-200	S	L

Mutatienr.	Omschrijving (bedragen x € 1.000) ¹	Budget 2024	2024	2025	2026	2027		
17 N	Re-integratievoorzieningen	0	50	50	50	50	S	L
18 N	Meicirculaire 2023 WSW	0	88	86	84	82	S	L
19 N	Begrotingen SOZ regionale Jeugdhulp 2024	0	18	18	-193	-293	S	L
20a N	Uitvoering Woo Structureel	0	52	75	57	54	S	L
20b N	Uitvoering Woo Incidenteel	0	35	11	11	11	I	L
21 N	Kosten verkiezingen	0	50	50	-	-	I	L
22 N	Meicirculaire 2023	-36.364	-3.024	-2.696	-1.989	-1.465	S	B
23 N	Indexering OZB Woningen	-7.648	-297	-355	-442	-673	S	B
24 N	Indexering OZB Niet-woningen	-3.504	-148	-63	-161	-211	S	B
25a N	Tegenboeking Kaderbrief stelposten 7.7 + 7.8 kapitaallasten	3.875	-28	-131	-142	-148	S	L
25b N	Kapitaallasten Kredieten Begroting 2024-2027	-2.004	28	201	-343	-139	S	L
28 N	KVS / doorbelasten uren naar kredieten		300	300	300	300	S	L
29 N	Correctie Kaderbrief mutatie beheerplannen vastgoed 4.11 & 6.4	2.602	-683	-683	-683	-683	S	L
30 N	Tegenboeking resultaat Begroting 2023 Bestemmingsreserve MJOP	0	-1.102	-2.346	-49	-	I	T
31 N	Tegenboeking resultaat Decemberwijzigging 2023 Algemene reserve	2.602	-8	366	-437	-	I	T
32 N	Correctie Kaderbrief mutatie CAO KVS 1		223	223	223	223	S	L
33a N	Verlagen energiekosten 2024/2026, gelijktrekken 2027 met 2026	1.377	-675	-374	-73	227	S	L
33b N	Tegenboeking mutatie energiekosten Kaderbrief	1.377	600	300	-	-	S	L
1 S	'Scherp aan de wind begroten' (Lasten)		-354	-354	-354	-354	S	L
2a S	'Scherp aan de wind begroten' (Baten Incidenteel)		-42	-42	-42	-42	I	B
2b S	'Scherp aan de wind begroten' (Baten Structureel)		16	16	16	16	S	B
Oplossingsrichtingen 2024-2027								
1 O	Efficiënter werken / geen algemene indexering	24.252	-1.259	-1.259	-1.259	-1.259	S	L
2 O	VIC weghalen bij Leiden	60	-	-60	-60	-60	S	L
3 O	Afbouwen Erfgoedbeleid	100	-	-	-100	-100	S	L
8 O	Taakstelling minder maaien		-20	-20	-20	-20	S	L
10 O	Inkomsten sporthal		-	-	-	-	I	B
22 O	Civiele kunstwerken verlengen afschrijftermijn 30 > 60 jaar		-	-109	-172	-172	S	L
29 O	Stoppen met Veiligheidsmonitor		-	-	-6	-6	S	L
31 O	Duurzaamheid		-	-	-100	-100	S	L
32 O	Onderwijs zorgbepaling		-	-	-40	-40	S	L
38 O	Bijdrage COA ROL statushouders		-48	-40	-	-	I	B
40 O	Inzet SPUK voor preventieakkoord	12	-12	-12	-12	-12	S	L
42 O	Taakstelling op aanvullende diensten CJG	20	-	-	-20	-20	S	L
43 O	Schrappen budgetbegeleiding en sociaal raadvrouw Kwadraad	26	-	-	-26	-26	S	L
46 O	Stopzetten cultuureducatiegroep	19	-	-	-19	-19	S	L
54 O	Stopzetten subsidies vakonderwijs (gym en muziek PO)	66	-	-	-66	-66	I	L
55 O	Voorschoolse logopedie	35	-	-	-35	-35	S	L
58 O	Okidoo	10	-	-	-10	-10	S	L

Mutatienr.	Omschrijving (bedragen x € 1.000) ¹	Budget 2024	2024	2025	2026	2027		
62 O	Kostenplaats minimabeleid, hulpfonds	2	-	-	-2	-2	S	L
63 O	Subsidie anti-discriminatie	12	-	-	-12	-12	S	L
66 O	Schrappen opvoedadvies	25	-	-	-25	-25	S	L
67 O	Halveren indexering sociaal domein	91	-	-	-91	-91	S	L
68 O	Stoppen met klein eigen beleid	45	-45	-45	-45	-45	I	L
71 O	Bijdrage bioscience park na 2025 stoppen		0	0	-54	-56	S	L
73 O	Ambtelijke inzet bedrijventerrein vanaf 2026		-	-	-45	-45	S	L
76 O	Economie71		0	0	0	-27	S	L
81 O	Capaciteitsaanvraag kaderbrief 1/2 FTE PuZa		-46	-46	-46	-46	S	L
84 O	Capaciteit Doe Mee platform		-12	-12	-12	-12	S	L
Overige mutaties 2024-2027								
	Mutatie op correcties Kaderbrief		-21	-21	-21	-21	S	L
	Correctie op mutaties Begroting		-	-	-	-10	S	L
	Correctie op mutaties Oplossingsrichtingen		0	0	0	0	S	L
	Correctie werkelijke kapitaallasten		-109	60	155	362	S	L
	Correctie werkelijke KVS		-336	-336	-275	-275	S	L
	MPG 2023 mutatie OHW en rente grex		69	55	53	53	S	L
	Kostendekkendheid mutaties		-379	-371	-	-	I	L
	Kostendekkendheid mutaties		-35	-43	-414	-414	S	L
	Rentelasten uit prognose model		132	200	281	597	S	L
	Correctie mutaties APV en uren naar onderhanden werk		-127	-127	-121	-121	S	L
	Correctie OZB		428	428	428	428	S	L
	Totaal Nieuwe mutaties:		-6.345	-6.759	-5.951	-4.396	V	
	Begrotingssaldo 2024- 2027		-54	-147	956	2.725	V/N	
	Begrotingssaldo 2024 - 2027 Structureel		-986	-878	1.188	2.728	V/N	
	+= (N)adeel							
	- = (V)oordeel							

1) + is een nadeel / - is een voordeel

Klankbordgroep Begroting

Naast de verbeteringen in de Najaarsnota 2023 hebben we ook in dit stuk enkele, door de raadsleden uit de klankbordgroep Begroting, gevraagde verbeteringen doorgevoerd. Zo worden bijvoorbeeld de resultaten van de boekjaren separaat gepresenteerd.

Kengetallen in het kort:

In de paragraaf Weerstandsvermogen staat een uitgebreide toelichting op de diverse kengetallen. Hieronder presenteren we allereerst de twee belangrijkste reserves van het eigen vermogen en de twee belangrijkste kengetallen; de netto schuldpositie en de netto schuldquote.

Ontwikkeling algemene reserve

De begrotingssaldi (voor mutaties in de reserves) presenteren we als resultaat boekjaar. In ons prognosemodel worden deze resultaten automatisch in het volgende boekjaar zichtbaar in de Algemene reserve zodat het prognosemodel en de daaruitvolgende kengetallen blijven aansluiten. Het begrote verloop van de Algemene reserve is dan als volgt:

Algemene reserve (* € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Stand per 1-1	10.849	10.849	10.903	11.050
Toevoegingen	0	54	147	0
Onttrekkingen	0	0	0	-956
Stand per 31-12	10.849	10.903	11.050	10.094

Ontwikkeling reserve Wmo/3D

Reserve Wmo/3D (* € 1000)	2024	2025	2026	2027
Stand per 1-1	2.188	2.111	2.034	1.957
Toevoegingen	56	56	56	56
Onttrekkingen	133	133	133	133
Stand per 31-12	2.111	2.034	1.957	1.880

In de stand van 31 december zit een risico-deel die voor 2024 is bepaald op € 1.000.000 welke meetelt bij het bepalen van het weerstandsvermogen van de gemeente.

Weerstandsvermogen

Na actualisatie van de risico's is de ratio van het weerstandsvermogen in 2024 3,51. Dit is een daling t.o.v. de jaarrekening 2022 (4,47). De uitkomst van deze ratio valt onder de categorie uitstekend. Omdat er geen voorspelling te maken is van nieuwe risico's in toekomstige jaren en het verloop van het eigen vermogen ook moeilijk te voorspellen is, wordt alleen het weerstandsvermogen van 2024 bepaald.

Schuldpositie

Voor geplande investeringen moet er geld geleend worden. De prognose voor de ontwikkeling van de netto schuldpositie is als volgt:

(Bedragen x € 1.000.000) per 31 december	2023	2024	2025	2026	2027
Netto Schuldpositie	61,0	80,3	91,5	110,2	113,8

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente. We hanteren in deze begroting voor de schuldpositie de definitie van netto schuld volgens het BBV (t.b.v. de netto schuldquote). De netto schuldquote stijgt in 2024 van 113% naar 167% in 2027.

Kengetal	2023	2024	2025	2026	2027
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	84,8%	113,2%	129,2%	161,0%	166,5%

